

Babalara Geldik Yine2 Bölüm

– Sami Biber · 19 Haziran 2021

Osmanlı'nın son nefeslerini verdiği yıllarda özellikle de padişah II. Abdülhamit döneminde Fehim Paşa gibi başka paşalar da vardır baba diyebileceğimiz türden. Bunlardan en azından ikisini zikretmeden geçmeyelim.

ALİ ŞAMİL PAŞA

Ali Şamil Paşa 1873 doğumluydu. Babası ve sülalesi Cizre ve çevresindeki en büyük Kürt Aşiretlerinden olan Bedirhanilerdendi.

Bedirhaniler 1843 de Osmanlı Devletine karşı ayaklanmışlar ama sonra aman dilemişlerdi. Sultan Abdülmecit de Cizre-Botan Beyi Mir Bedirhan ve maiyetindekileri Girit'e sürgüne göndermişti.

Sultan Abdülaziz döneminde bunların İstanbul'a gelmelerine izin verildi. Bu dönemin sonlarına doğru da bu aileden olanlara Galatasaray Sultanisinde okuma ayrıcalığı tanındı. Böylece bu aile içinden pek çok devlet adamı – paşa çıktı. Ali Şamil Paşa da bunlardan biriydi.

Ali Şamil Paşa 93 Harbinde oldukça önemli yararlılıklar göstermiş ancak bu savaşta ayağından yaralanarak topal kalmış olduğundan padişah onu geri hizmete çekip Selimiye kışlası komutanı yapmıştı.

İşte bundan sonra Ali Şamil Paşa artık işi babalığa döktü. Polisin veya belediyenin yetkisinde olan işlere karıştı. Çevresinde korkulan nefret edilen biri haline geldi. En son olarak İstanbul belediye Başkanı Rıdvan Paşa, Bedirhanilerden dört fedai tarafından öldürülünce ve bu fedailere ait silahlar Ali Şamil Paşa'nın kökünden çıkınca Ali Şamil Paşa ve tüm Bedirhaniler İstanbul'dan sürüldüler. Bedirhani aşireti Taif'e sürülürken Ali Şamil Paşa Trablusgarp'a sürüldü ve 1908 yılında orada öldü.

ARNAVUT TAHİR PAŞA

Hamallıktan paşalığa hatta "Sertüfeng-i hazret-i Şehriyarî müşîr devletlû(Padişahın baş tüfekçisi mareşal) Tahir Paşalığa yükselmiştir." Evet, mareşal. Hiç bir savaşa girmeden, bir tek savaş kazanmadan mareşal...

Sultan Abdülaziz döneminde Debre'den İstanbul'a gelen genç Tahir, bir müddet Üsküdar'da kayıkçılık, hamallık yapmıştı. Bir gün Üsküdar'da bir Hırvat'ın namını duydu. Bu Hırvat, kimsenin sırtını yere getiremediği bir kabadayı idi. Sokak ortasına bir iskemle, iskemle üzerine de elma koyuyor, bu iskeleye her kim dokunursa, hele de elmayı düşürürse ağız burun girişiyordu.

Tahir, Hırvatlara oldum olası gıcıktı zaten. Geldi, iskemleye kasten çarpıp elmayı yere düşürdü, sonra yerden aldığı elmayı ısırıldı ve akabinde Hırvat'ın suratına fırlattı.

Tabii ki kızılca kıyamet koptu. Hırvat Kabadayı ile birbirlerine girdiler. Birkaç dakika sonra Hırvat kabadayı ağzı burnu darmadağın bir şekilde sırt üstü yerde yatıyordu.

Efendim, bu hadise, ayaklı gazeteler vasıtasıyla o sıralarda şehzade olan II. Abdülhamit'in kulağına kadar gitti. Abdülhamit emir verdi " O yiğidi bana getirin."

Tahir, şehzadenin adamlarına " Ben okuma yazması bile olmayan bir adamım. Şehzade huzurunda ne işim var." Diyerek gitmedi bu davete. Şehzade Abdülhamit bir kez daha çağırdı, Tahir bir kez daha gitmedi. Üçüncü kez gelen ulak " Adam gibi gitmezsen zorla götüreceğiz" Deyince gitti.

II. Abdülhamit bu yaman delikanlıyı çok sevmiştir. Ona hediyeler, ihsanlarda bulundu.

II. Abdülhamit Padişah olduktan iki yıl sonra 20 Mayıs 1878 de gerçekleşen ve abisi V. Murat'ı tekrar tahta geçirme girişimi olan Çırağan Baskınından sonra artık çevresinde gözü kara, attığını vuran keskin nişancılardan oluşan bir koruma birliği oluşturmasının şart olduğunu düşündü. Bu konuda öncelikle " Öz kardeşlerim" dediği Söğüt'lü Karakeçili Türkmenlerine güveniyordu ki onlardan 200 kişilik bir maiyet bölüğü oluşturdu. Ayrıca ta şehzadelikten tanıdığı Tahir'i de yanına aldı ve Tahir'in emri altında tamamı Arnavutlardan oluşan 3000 kişilik bir ordu oluşturdu. Söğüt Bölüğü direkt padişahı, artık Sertüfeng-i Hazret-i Şehriyari Müşir Tahir Paşa olmuş olan Tahir ve adamları da Padişah'a ve yakın çevresine ait ne varsa her şeyin korunması görevini yapacaklardı. (Mesela Topkapı sarayı, Yıldız Sarayı, Dolmabahçe Sarayı ve kutsal emanetleri, Hırka-i Saadeti vb. korumak da onların görevleri arasındaydı.)

Arnavut Tahir Paşa, aralıksız 30 sene tam bir sadakatle hizmet etti Sultan II. Abdülhamit'e.

II. Abdülhamit tahttan indirildikten sonra yargılandı, önce idam cezasına çarptırıldı da sonra Trablusgarp'a sürgüne gönderildi ve orada öldü.

Evet, buna her ne kadar baba dediysek de pis işlere hiç bulaşmadı. Hatta Padişah'a çok sadık olmasına karşın tek bir jurnal bile vermedi. Ama adamlarının kabadayılıklarına, haraç toplama işlerine, diğer kabadayılarla, hatta Fehim Paşa ile bile dalaşmalarına ses çıkarmadı " ne yapıyorsunuz ulan. Biz kabadayı değil askeriz" Demedi. Velhasılıkelam bence pek de " Pis Herif" diyemeyeceğimiz bir insandı Arnavut Tahir Paşa.

Şimdi de gelelim işgal yıllarının kabadayılıklarına.

Bu kabadayılar içinde benim en gıcık olduğum ve hakkında daha önce daha uzun bir makale yazdığım Hrisantos ile başlayalım.

HRİSANTOS ANASTADİYADİS

1898 de İstanbul- Beyoğlu'nda dünyaya gelmiş bir Rum idi. Babasının adı Ahilya, anasının adı Andernohin'di.

Babası bunları küçük yaşta terk etmişti. Annesi bir genelev patroniçesiydi.

Hrisantos, çok küçük yaşlarda işe tramvaylarda kapkaç yaparak başladı. Sonra işleri büyüttü ve zorla haraç toplamaya başladı. İlk cinayetini Boğazkesen taraflarında 65 Yaşındaki muhallebici Recep Efendiyi öldürerek işledi. Yakalandı, 15 sene kürek cezasıyla hapse atıldı ama hapisten tünel kazarak kaçtı.

Hapisten kaçtıktan sonra çetesiyile birlikte İstanbul'u haraca kesti. Polis tabii ki peşine düştü ama bu genelev çocuğu diğer tüm Rum kabadayıları gibi İngilizlerin kolları kanatları altındaydı. Bir taraftan da onlara casusluk ve muhbirlik yapmaktaydı. O sebeple adeta dokunulmazlığı vardı.

Bu rahatlık içinde çalışan Hrisantos, Türk polisi tarafından defalarca kısıtırıldı ama her seferinde bir ya da bir kaç polis öldürerek kaçtı.

Son kez 7 Eylül 1920 de kayınpederinin ihbarıyla Kurtuluş'ta (O günkü adıyla Tatavla) kısıtırılana kadar on üçü polis sekizi sivil olmak üzere yirmi bir kişi öldürmüştü.

Son kısıtırıldığı evde aniden iki polis birden pencereden içeri daldılar. Hrisantos, bu polislerden Komiser Tahsin Bey'e silahını doğrulttuğu anda diğer polis Komiser Muavini Muharrem Bey, toplu tabancasındaki altı kurşunun altısını da Hrisantos'un üzerine boşaltarak onu gebertti.

Komiser Muavini Muharrem Alkor, hepimizin tanıdığı ünlü sinema sanatçısı Selda Alkor'un babasıdır.

Selda Alkor dedik madem hemen Hanımağa ifadesi ile devam edelim.

Efendim, bizde " Hanımağa" diye bir kavram da yoktu aslında ve işin komik tarafı Türkiye'nin ilk Hanım Ağası, babası Hrisantos gibi bir o. çocuğunu gebertmiş olan Komiser Muavini Muharrem Beyin kızı Selda Alkor'dur.

Yok yok yanlış anlaşılmasın rol icabı tabii ki.

Bizler Selda Alkor'un baş rolünde oynadığı 1983 Yılı yapımı Kartallar Yüksek Uçar dizisinde ilk kez "

Hanımağa” diye bir kavramla karşılaştık. (En azından ben o yıla kadar ”Hanımağa” diye bir kavram duymamıştım kabadayılık ya da Mafya aleminde.)

Bu bağlamda Türkiye’ de en meşhur hanımağa elbette ki Matild Manukyan’dır. Ancak onu Cumhuriyet Dönemi Babaları içinde ele alacağımız için biz işgal yıllarında ortaya çıkan bir başka Hanımağa ile devam edelim

BALTALI HANO

Bu hatunun adı da geçti Payitaht Abdülhamit dizisinde...

Bir kabadayının kapatması idi. Bir gün 12 yaşındaki oğlu ve sevgilisi ikisi birden ortadan kayboldu. Asıl adı Hanzade olan Hano, uzun araştırmaları sonucunda her ikisinin de bir hamamda olduğunu öğrendi.

Hışımla hamama giren Hano, gördükleri karşısında dondu adeta zira sevgilisi, oğluna cinsel istismarda bulunuyordu. Hamamın külhanından kaptığı baltayla tekrar içeri daldı ve sevgilisi dahil yirmi bir kişiyi balta ile doğradı rivayetlere göre. Daha sonra bir hanım ağa oldu ve cinayetlerini hep balta ile işledi.

Rivayetlere göre on yedi ay boyunca etrafına kan kusturdu. Yani hanımağalığı çok uzun sürmedi.

Yine rivayetlere göre daha sonra yakalandı ve kurşuna dizilerek öldürüldü.

Velhasılıkelam bir fotoğrafı bile olduğu halde hakkında efsaneler dışında bir bilgi yoktur. Mesela nerelidir, annesi babası kimdir, kapatması olduğu kabadayı kimdir, kendisi infaz edildikten sonra oğluna ne olmuştur hiç bir şey yok. Hakkındaki bilgiler masal gibi anlatımlardır.

Bu kategorideki kabadayılarla yani İşgal yıllarının kabadayıları ile devam edeceğiz.